

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

1. ČÍSLO / XXVI. ROČNÍK

14 Kč • 0,70 €

7. LEDNA 2018

Z obsahu:

Proč jít v neděli na mši?

Katecheze
Svatého otce Františka
při generální audienci
13. prosince 2017
- strana 2 -

Sv. Knut Lavard

Libor Rösner
- strana 4 -

Ani oko nevidělo... (9)

F. J. Boudreaux SJ
- strana 5 -

Křestní kmotři

P. Štefan Ištvanik CSsR
- strana 8 -

Zemřel církevní historik

Vojtěch Cekota
- strana 9 -

Budoucnost patří svátostnému manželství

Christof Gaspari
- strana 10 -

Výzva k mužům:

Udělejte všechno, abyste
zachránili manželství!

P. Luc Emmeric
- strana 12 -

Suma o darech svatého Josefa (94)

- strana 13 -

Antoine Coypel (1661–1722): Křest Páně (olej na plátně)

Křestní kmotři

Je mnoho důležitých věcí, které před svátostí křtu musí rodiče vykonat a zařídit. Jednou z těch nejdůležitějších je i dobrá volba kmotrů, kteří jsou vzory křesťanského života a pomocníky rodičů pro výchovu jejich dětí ve víře. A v případě, že by dítě osiřelo, jsou dokonce prvními, kteří jsou povinni se starat o křesťanský, duchovní a mravní život sirotka. Proto je nutné dbát na dobře promyšlenou volbu křestních kmotrů a tuto skutečnost v žádném případě nepodceňovat. Následující řádky pomohou nejen v rozpoznání dobrých kmotrů, ale dají i hlouběji pochopit samotné tajemství svátosti křtu.

Císař Dioklecián (284–305) usilovně pronásledoval křesťany. Svoji moc používal ke zničení křesťanství. Dával křesťany chytat, věznit, mučit a zabíjet. Křesťanství tupil a zesměšňoval. Vydal příkaz, aby také v divadle zesměšňovali křesťany. Na císařův rozkaz bylo připraveno představení, kterému byl přítomen i císař. Divadlo bylo přeplněno. Když se otevřela opona, na jevišti byla postel, na níž ležel herec Genesisus. Představoval nemocného člověka, žádajícího si křest. Na jevišti se objevili také jiní dva herci. Jeden hrál kněze a druhý ministranta. Ministrant dal křestní vodu k posteli nemocného a kněz se ho zeptal: „Bratře, proč jsi mě dal zavolat?“ Tehdy všichni přítomní spatřili, že se s hercem v posteli něco zvláštního děje. Choval se velmi vážně a na každou otázku odpovídal přesně a velmi důstojně. Byl pokřtěn a oblékli ho do bílého roucha. Potom byl obžalován, že je křesťanem, a byl předveden před soud, kde měl zapřít svoji víru v Ježíše Krista. Dosud to všichni stále brali jako divadlo. Ale teď si všimli a postřehli to i sám císař, že ze žertu se stala velmi vážná skutečnost. Genesisus přednesl strhující řeč. V úvodu řekl, co viděl, když mu byla položena první otázka. Viděl ruku, která se k němu přibližovala shora. Ruka ve svých prstech držela list papíru, který byl popsáný. Když byl list už před jeho očima, s úžasem uviděl, že na něm jsou napsány jeho těžké hříchy. Ruka ponořila list do křestní vody. Z ní vytáhla list, který byl čistý, nebylo na něm ani stopy po písmu. Potom herec velmi vážně řekl, že raději zemře, než by zapřel Krista. Když císař uslyšel tato jeho slova, přikázal, aby Genesisia mučením přinutili zapřít víru v Krista. To se jim nepodařilo. Císař ze strachu, aby také jiní neuvěřili, přikázal, aby Genesisia sťali na jeviš-

ti před očima přítomných. Tak se stalo, Genesisus byl sťat.

Tato tajemná ruka, kterou Genesisus viděl, příhodně naznačila první účinek svátosti křtu, při němž se ze křtěnce smývají všechny jeho hříchy spáchané před křtem. Z dítěte se smývá dědičný hřích a z dospělého se smývá nejen dědičný hřích, ale i všechny osobní hříchy, kterých se dopustil před křtem.

Druhý účinek křtu je ještě vážnější. Nebeský Otec si každého pokřtěného adoptuje za své dítě, za svého syna, za svoji dceru, a to se všemi právy i s právy na dědictví nebeského království.

Pro lepší pochopení této velké pravdy si uveďme příklad. Na hradě žil velmi bohatý pán. Pod hradem bydleli jeho poddaní. Jeden z těch poddaných si půjčil od pána hradu větší obnos peněz. Avšak zemřel dříve, než peníze mohl vrátit. Po nebožtíkovi zůstal chlapec. Protože se chlapce neměl kdo ujmout, pán si ho vzal na svůj hrad a staral se o něho jako o svoje vlastní dítě. Dal mu vše potřebné, i přiměřené vzdělání. Ale když chlapec vyrostl v dospělého muže, jednoho dne si ho pán dal předvolat. Když přišel, pán mu podal obálku lemovanou černým okrajem se slovy: „Otevři a čti!“ On ji vzal a začal číst. Byl to dlužní úpis, v němž bylo napsáno, kolik byl jeho nebohý otec dlužen pánovi. Byla tam uvedena i suma za jeho výchovné. Částky byly velmi vysoké. Mladík se začal třást, protože si uvědomil, že jako potomek toto všechno je povinen uhradit. Uvědomil si rovněž, že celý jeho život je krátký na to, aby to všechno mohl splatit. V té nejhorší chvíli mu pán vzal listinu z rukou, před jeho očima ji roztrhal, hodil ji do ohně a řekl: „Toto všechno platilo do dnešního dne. Ode dneška bude platit toto.“ Podal mu jinou obálku, lemovanou zlatým okrajem, a řekl: „Otevři

a čti! Dnešním dnem si tě beru za vlastního syna. Ty mi budeš synem a já ti budu otcem. Proto ti odpouštím všechny dluhy a ustanovuji tě dědicem celého svého velkého majetku.“ Mladík zíral na pána, rád by ho políbil, ale neměl k tomu odvahy. Pán přistoupil k němu, políbil ho, pak ho objal a řekl: „Synu můj!“ Až nyní se mladý člověk odvážil obejmout a políbit svého pána, kterému poprvé řekl: „Můj otče!“ Od té chvíle jiné oslovení už mezi sebou neznali.

Toto, co udělal tento pán s tím mladíkem, činí s námi Bůh při svátosti křtu. Nejenže nám odpouští všechny hříchy, ale adoptuje si nás i za své děti, za své syny a za své dcery. Od našeho křtu se o nás stará jako nejlepší Otec a dává nám i právo na jeho dědictví, kterým je věčný život, nebe. Toto si je třeba uvědomit, když přemýšlíme anebo hovoříme o našem křtu. Na to by měli myslet také rodiče, když dávají křtít svoje dítě.

Nyní si řekněme něco o kmotrech. Když si někdo bere půjčku, musí si najít člověka, který se zaručí, že v případě, pokud by se něco stalo s tím, kdo si peníze půjčuje, tak ty peníze vrátí on. U každé půjčky musí být ručitel. U půjčky jde jen o peníze. U svátosti křtu jde však o mnohem více, proto už od nejstarších křesťanských dob byla v církvi následující praxe: Když někdo požádal o křest, musel se za něho zaručit křesťan, kterého biskup znal nejen jako člověka, ale jako dobrého křesťana. Ten se biskupovi zaručil, že jde o člověka charakterního, který to se svým křtem myslí vážně, který bude po křtu žít křesťansky. Zároveň se zavázal, že on jako zkušený křesťan mu bude pomáhat v jeho křesťanském, duchovním i mravním životě. Tomu, kdo se takto za křtěnce zaručí, říkáme kmotr. Jde-li o ženu, nazýváme ji kmotrou. Tedy kmotři vždy berou na sebe povinnost starat se o křesťanský, duchovní i mravní život svého křtěnce.

Proto si položme otázku: Kdo může být kmotrem? Odpověď: Jen ten, kdo splňuje tyto dvě podmínky: sám už musí být pokřtěn, a to ve stejné víře; druhou podmínkou je, aby svoji víru také prakticky žil.

Čili kmotrem nemůže být jinověrec. Musí být téže víry, v jaké bude udělena svátost křtu. Může být jiného katolického obřadu, ale stejné katolické víry. Kmotrem nemůže být ani ten, kdo byl pokřtěn

v katolické víře, ale podle své víry nežije, svoji víru nepraktikuje. Takový člověk se nijak nemůže zaručit, že se bude starat o duchovní, křesťanský a mravní život svého křtěnce, jelikož sám nežije podle svého křtu. Takový člověk se nemodlí, nechodí do kostela, svoji víru nezná, protože se o ni nestará.

Kmotry nemohou být ani lidé, kteří ještě nebyli u první svátosti smíření a u prvního svatého přijímání, anebo byli, avšak dále ke svátostem nepřistupují. Při křtu se mají jménem křtěnce zřici satana a veškeré jeho pýchy, všech jeho skutků, tedy všech hříchů. Nepochybně se těžko může zřici satana a jeho skutků ten nebo ta, kdo lhostejně žije v hříších a nepřijímá svátosti, které nám Ježíš dal, abychom své duše očišťovali a jeho Tělem a Krví se posilovali v boji proti hříchu. Od kmotrů se žádá, aby před křtem přistoupili ke svátosti smíření a ke svatému přijímání.

Kmotři při křtu jménem křtěného dítěte slibují víru v Ježíše Krista jako Boha. Nemůže slibovat víru člověk, který věří slabě anebo nevěří vůbec. Proto povinností rodičů je zvolit za kmotry pro své dítě jen ty, kdo jsou skutečně věřící, aby svému křtěnci dávali příklad dobrého křesťanského života. Pouze tehdy rodiče vybrali dobré kmotry pro své dítě, když ono vidí, že mu kmotři svědčí o své víře svým životem.

Jeden kněz vyprávěl: „Děvčátko, které jsem připravoval k první svátosti smíření a k prvnímu svatému přijímání, přišlo za mnou a řeklo: »Otče, ale moji kmotři nepřistoupí ke svátosti smíření, ani ke svatému přijímání, protože oni vůbec nechodí do kostela.« V očích dítěte bylo vidět slzičky a v jeho srdíčku byla cítit velká bolest. Ono za to nemohlo, že má takové kmotry, ale jsou za to zodpovědní jeho vlastní rodiče. Oni mu vybrali kmotry a při tom výběru pohlíželi na bohatství, na dary či jiný prospěch, avšak ne na to, co je prvořadé. Nedívali se na víru těch, které vybrali za kmotry pro svoje dítě. Obracím se na vás, drazí rodiče, s naléhavou prosbou: »Vybírejte pro své děti za kmotry takové lidi, kteří by byli pro vaše děti příkladem ve víře!«“

*Z Ludová čítanka na nedele
a sviatky 1/2004 přeložil -dd-
(Redakčně upraveno)*

Zemřel církevní historik Vojtěch Cekota

V sobotu 9. prosince 2017 zemřel ve věku 87 let doc. PhDr. Vojtěch Cekota, historik, archivář a pedagog CMTF UP v Olomouci.

Narodil se 5. 11. 1930 ve Zlíně v chudé obuvnické rodině. Po gymnáziu vystudoval na FF UP v Olomouci obor latina – historie, ale jako středoškolský profesor nesměl působit. I ze zlínského muzea jako historik byl z náboženských a politických důvodů vyhozen, pět let pracoval jako dělník v cihelně, až roku 1963 získal místo v okresním archivu v Přerově. Roku 1968 obhájil dizertační práci, roku 1969 získal doktorát filosofie, ale externí aspiranturu na UP v Olomouci pozastavila normalizace.

V roce 1990 nastoupil na tehdejší Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu UP jako asistent latiny a současně převzal i přednášky z novověkých církevních dějin. O tři roky později se stal odborným asistentem na katedře církevních dějin, patrologie a křesťanského umění. Od roku 1994 zastával funkci předsedy Akademického senátu CMTF UP. Habilitační řízení v oboru české dějiny s ním bylo zahájeno roku 1999 a habilitoval se v roce 2003. V letech 2000–2003 byl též proděkanem pro organizaci, rozvoj a sociální otázky studentů a zároveň statutárním zástupcem děkana, také členem vědecké rady. Od roku 1990 přednášel a vedl semináře z církevních dějin 16. – 20. století, seminář z paleografie se zaměřením na gotické písmo. Vedl diplomové semináře a diplomové práce studentů.

Spolupracoval na dokumentaci sakrální architektury na Moravě. Zaměřil se na regionální dějiny, zejména dějiny přerovska. Aktivně se zúčastnil vědeckých konferencí, symposií a seminářů. Od roku 1991 se podílel na práci Kruhu českých duchovních tradic při Ekumenické radě církvi, od roku 1995 na činnosti Komise pro studium rekatolizace českých zemí, pracoval v archivní komisi při ČBK, od roku 2003 v Komisi pro duchovní četbu dějin Plenárního sněmu katolické církve v ČR.

V roce 2003 ve spolupráci s doc. Milošem Kouřilem připravil k vydání II. díl rukopisu *Osudy moravské církve v 18. století* z pozůstalosti PhDr. Rudolfa Zuberu. Matice cyrilometodějská s. r. o., která toto dílo vydala, vděčí doc. Cekotovi za ochotnou spolupráci při vydání sedmidílné *Příručky českých církevních dějin* prof. ThDr. Bohumila Zlámala.

Mimořádné charakterové kvality doc. Cekoty, zvláště empatie, skromnost, vstřícnost, obětavost, laskavost byly darem pro jeho okolí. Byl ženatý, s manželkou Boženou vychovali tři děti, příští rok by oslavili 60. výročí sňatku.

Docent Cekota byl vzácný člověk, erudovaný odborník a především ryzí katolický křesťan. Kež Trojjediný Bůh, Dárce života, ho obdaří věčnou slávou, o kterou pro církve zde na zemi tak přesvědčivě usiloval!

*Daniel Dehner
za redakci Světla a Matici cyrilometodějskou s. r. o.*

(S využitím curriculum vitae na www.cirkev.cz)

KATOLICKÁ SPIRITUALITA V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ

SPIRITUÁLNÍ TEOLOGIE

**Michal Altrichter • Odpovědná redaktorka
Luisa Karczubová**

Text *Spirituální teologie* zahrnuje důležitá témata duchovního života a jejich uchopení v každodenním životě. Četné otázky, které vyslovuje současný člověk a které byly důležité i pro předchozí generace, se systematicky vyhodnocují. I když text vyrostl z mnohaleté zkušenosti ve výuce oboru na teologické fakultě, nemá pouze studijní účel. Publikace sleduje klasické dělení: *Duchovní události - umění vstoupit do tajemství, Vítězství Ducha v křesťanské spiritualitě, Setkáváme se s přáteli - hagiografie a Eschatologie - dovršení Božího díla v jeho Srdci*. Četbu doprovázejí shrnující praktické otázky a představení nejnovější světové a české literatury.

Refugium Velehrad-Roma, s.r.o.

Váz., 135x210 mm, 736 stran, 550 Kč

**ROZMLUVY S BOHEM • ROZJÍMÁNÍ
NA KAŽDÝ DEN CÍRKEVNÍHO ROKU •
SVAZEK 4B: MEZIDOBÍ (19.-23. TÝDEN)**

Francisco Fernández-Carvajal •

Ze španělštiny přeložil Petr Koutný

Texty španělského autora, působícího v prelatuře Opus Dei, jsou určeny pro každého, kdo touží denně vstupovat do modlitby a nechat se vést úryvky z Pisma svatého a duchem dané liturgické doby.

*Paulínky • Váz., 112x170 mm,
376 stran, 259 Kč*

O MILOSRDENSTVÍ

**Kateřina Lachmanová • Odpovědná redaktorka Klára
Lukavská**

Čtyřicet krátkých úvah inspirovaných výroky Pisma svatého, světců i jiných osobností, zkrátka těch, kdo poznali Boží lásku a uvěřili v ni. Reflektuje Boží milosrdenství vůči nám, naše milosrdenství vůči bližním, ale i vůči sobě samým, neboli schopnost přijmout s pokornou důvěrou Boží lásku a odpuštění.

Karmelitánské nakladatelství

*Čtvrté vydání • Váz., 103x160 mm,
88 stran, 109 Kč*

BELETRIE

KOUZELNÝ KALENDÁŘ

**Jostein Gaarder • Z norštiny přeložila Jarka Vrbová •
Ilustrace Markéta a Ondřej Laštuvkovi**

Adventní příběh světoznámého norského spisovatele Josteina Gaardera probouzí ve čtenářích fantazii a strhává napínavým dějem. Hlavní hrdina Jáchym se snaží objasnit záhadu kolem zmizení dívky Elisabeth, která se vydává napříč prostorem i časem ze současnosti do Betléma, kde se právě narodil Ježíš.

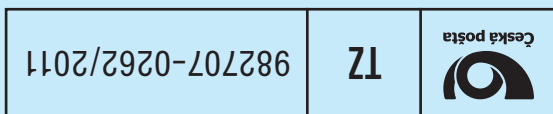
Karmelitánské nakladatelství

Třetí vydání • Váz., A5, 240 stran, 279 Kč

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

**Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz**

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolok. Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějské s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mgr. Theol. Tomáš Kiml, Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bídy v oblasti víry a mravů. Neznámá to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I.; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: knihy@maticecm.cz; registrace značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasor aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané neověřené příspěvky nevracíme.